

ازدواج و شیوه همسر داری از دیدگاه اسلام

محمد محمدی اشتیاردی

محمّدی اشتہاردی، محمد، ۱۳۲۳ -

ازدواج و شیوہ ہمسرداری از دیدگاه اسلام / محمد محمدی اشتہاردی - تہران، نبوی

۷۷

ISBN: 964-6405-27-4

نہ، ۲۷۲ ص

فہرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا (فہرست نویسی پیش از انتشار)

چاپ قبلی کتاب تحت عنوان ازدواج آسان و شیوہ ہمسرداری

کتابنامہ بہ صورت زیر نویس.

۱- زناشوئی (اسلام) ۲- زن و شوہر ۳- اخلاق اسلامی الف. عنوان، ب. عنوان: ازدواج آسان

و شیوہ ہمسرداری

۲۹۷/۶۴۲

۴الف ۳م/۲/۲۵۳BP

۱۵۷۵۳-۷۷م

کتابخانہ ملی ایران

مؤسسہ انتشارات نبوی

نام کتاب • ازدواج و شیوہ ہمسرداری از دیدگاه اسلام

مؤلف • محمد محمدی اشتہاردی

نوبت چاپ اول • بہار ۸۴

ناشر • مؤسسہ انتشارات نبوی

شمارگان • ۲۳۵۰ جلد

طراح جلد • سیامک فیلی زادہ

ویراستار • محمد قنبری

چاپ • چاپخانہ مؤسسہ انتشارات نبوی

(چاپ شمسہ خوشنگار)

قیمت • ۱۲۰۰ تومان

آدرس: تہران، ناصر خسرو، کوچہ حاج نایب، پلاک ۸، صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۱۴۷۴

تلفن: ۳۹۱۰۳۶۷-۳۹۰۰۸۸۲ نمابر: ۳۹۰۰۸۸۲

ISBN: 964-6405-27-4

شابک: ۹۶۴-۶۴۰۵-۲۷-۴

فهرست مطالب

پیشگفتار : آژیر خطر سیزده

قسمت اول :

اهمیت ازدواج، و بررسی آن از نظرات مختلف و آثار مثبت آن

اهمیت ازدواج در اسلام ۳

برگزاری مراسم ازدواج در مسجد ۵

دو حکایت آموزنده ۶

ازدواج یا وسیله هماهنگی با همه پدیده‌های هستی ۸

بررسی ازدواج از نظرهای گوناگون ۱۱

۱- ازدواج از نظر علمی و روانی ۱۱

نتیجه و جمع بندی ۱۵

۲- ازدواج از نظر اخلاقی ۱۸

۳- ازدواج از نظر اجتماعی ۲۱

آثار مثبت و مفید ازدواج ۲۵

۱- خودکفایی و استقلال ۲۵

۲- بقای نسل و آرامش خاطر ۲۸

۳- احساس مسئولیت ۳۰

قسمت دوم :

ازدواج آسان و راه حل مشکلات مصنوعی آن

۳۵	 اشاره:
۳۶	 شیوه و گفتار پیشوایان اسلام در ازدواج آسان
۳۸	 ازدواج آسان یک زن و مرد
۳۹	 دین اسلام، مهریه امّ سلیم
۴۰	 ازدواج در جبهه
۴۱	 مهریه قرار دادن انگشتر
۴۳	 بررسی مهرالسّنه، مهریه زنان آل محمد ﷺ
۴۵	 مقدار مهریه حضرت زهرا ﷺ
۴۸	 مشخص کردن مهر السّنه به قیمت روز
۴۹	 اهمیت مهریه در اسلام
۵۲	 مهریه، یک پشتوانه اقتصادی و اجتماعی زن در اسلام
۵۵	 مهریه سنگین همسر موسی ﷺ چرا؟
۵۹	 ازدواج موقت، ازدواجی آسان‌تر از ازدواج دائم
۶۰	 ازدواج موقت از نظر اسلام
۶۳	 ازدواج موقت، راه حل آسان‌تر
۶۵	 چگونگی خواستگاری خدیجه ﷺ نخستین زن مسلمان
۶۷	 چگونگی ازدواج حضرت زهرا ﷺ الگوی بانوان مسلمان
۶۷	 ۱- شاباش عروسی فاطمه ﷺ
۶۹	 ۲- پاسخ مثبت به خواستگاری علی ﷺ
۷۰	 ۳- توجه دادن به معنویات
۷۳	 فهرست جهیزیه زهرا ﷺ
۷۵	 پاسخ علی ﷺ به منافقان بد زبان
۷۵	 خانه علی ﷺ در شب عروسی

- مراسم شب زفاف علی و فاطمه علیهما السلام ۷۷
- دادن پیراهن عروسی به فقیر ۷۹
- راه حل مشکلات زناشویی از دیدگاه اسلام ۸۱
- ۱- حذف تشریفات و رسمهای غلط ۸۲
- سخنی با مردم ۸۶
- پیکار اسلام با تجمل گرایی ۱۰۳
- رد کردن هدایای پرزرق و برق ملکه سبا توسط سلیمان علیه السلام ۹۱
- بی پولی دلیل ضعف نیست ۹۲
- حجاب، سمبل مقاومت زن در برابر هجوم فرهنگ غرب .. ۹۴
- باریک بینی اسلام در حفظ عفت جامعه ۹۷
- نمونه‌ای از ساده زیستی زهرا علیها السلام در خانه علی علیه السلام ۹۹
- ۲- مشکل پسندی ۱۰۰
- سنت شکنی پیامبر صلی الله علیه و آله ۱۰۵
- چند داستان آموزنده ۱۰۶
- کفو عرفی یا کفو فرهنگی ۱۱۱
- ۳- ناداری و فقر ۱۱۲
- ۴- آزادی غلط و گریز از مسئولیت سرپرستی خانواده ۱۲۰
- ۵- عذر ادامه تحصیل ۱۲۲
- ۶- تأخیر ازدواج به بهانه زود بودن آن ۱۲۵
- ۷- مشکل عدم توافق پدر و مادر یا سایر بستگان ۱۲۸
- ۸- مشکل مسکن ۱۳۱
- ۹- ترس از بچه‌داری ۱۳۳
- کنترل موالید از نظر اسلام ۱۳۵
- ۱۰- تقدس بیجا و تعصب غلط وفاداری به شوهر اول ۱۳۸
- چرا عیسی علیه السلام و یحیی علیه السلام ازدواج نکردند؟ ۱۴۰
- مخالفت شدید پیامبر صلی الله علیه و آله با روش رهبانیت ۱۴۱

قسمت سوم :

انتخاب همسر، و ویژگیهای همسر خوب

- ۱- دقت در انتخاب همسر ۱۴۵
- توجه به سیرت و صورت زن، هنگام انتخاب ۱۴۸
- ۲- انتخاب همسر یا کیست؟ ۱۵۱
- دخالت امام حسین (ع) در جلوگیری ازدواج ام‌کلثوم با یزید ۱۵۳
- ۳- ویژگیهای همسر آرمانی اسلامی و شوهر شایسته ۱۵۶
- ویژگیهای زن شایسته ۱۵۶
- نتیجه‌گیری و جمع‌بندی ۱۵۹
- توجه به خصلت‌های عالی انسانی ۱۵۹
- نگاهی به ویژگیهای شایسته شوهر ۱۶۱
- توصیه به دوشیزگان و بانوان ۱۶۲

قسمت چهارم :

وظایف و حقوق زن و شوهر و شیوه همسررداری

- ۱- معنی وظیفه و حق ۱۶۷
- ۲- وظایف متفاوت زن و شوهر، نسبت به همدیگر ۱۶۹
- ۳- نگاهی بر وظایف و حقوق متقابل زن و شوهر ۱۷۱
- یک، احترام و محبت به همدیگر ۱۷۲
- هشدار پیامبر (ص) به زن و شوهر ۱۷۵
- دو، حقوق شوهر بر زن ۱۷۶
- سفارش مادر عروس در شب زفاف به دخترش ۱۷۸
- سه وظیفه اصلی و مهم برای زن ۱۷۹

- سه. حقوق زن بر شوهر ۱۸۲
- پاداش عظیم زن در برابر خدمات خود به شوهر ۱۸۳
- چهار. تقسیم کار بین زن و شوهر ۱۸۵
- پنج. ارزش رضایت زن و شوهر از همدیگر ۱۸۸
- شش. هشدار به بانوان در مورد دو وظیفه مهم ۱۹۰
- ۴- کوشش متقابل همسران در حفظ عفت همدیگر ۱۹۲
- تعبیر لطیف قرآن ۱۹۵
- ۱- پاداش مهر و توجه همسران به یکدیگر ۱۹۶
- ۲- تزیین برای همسران ۱۹۷
- ۳- تزیین امام باقر علیه السلام برای همسر خود ۱۹۸
- ۴- تقدّم حقّ زن از عبادت‌های شبانه روز ۱۹۹
- ۵- ازدواج جدید به خاطر افتناع غریزه جنسی ۲۰۱
- ۶- اشباع غریزه جنسی هنگام خوف از ارتکاب حرام ۲۰۲
- ۷- پاداش به خاطر همبستری با حلال ۲۰۲
- ۵- اصلاح زن و شوهر و دستور طلاق در موارد استثنایی ۲۰۳
- شناخت ریشه‌های ناسازگاری ۲۰۳
- طلاق یا آخرین راه برای فرار از بن‌بست‌ها ۲۰۵
- ناپسندی طلاق در اسلام ۲۰۷
- ارزش اصلاح بین زن و شوهر ۲۰۸
- ۱- کوشش و کمک مالی پیامبر صلی الله علیه و آله برای اصلاح زن و شوهر ۲۱۱
- ۲- شکر علی علیه السلام به خاطر توفیقش در اصلاح زن و شوهر ۲۱۲
- ۳- بیان لطیف امام صادق علیه السلام برای برقراری پیوند زناشویی ۲۱۵
- ۴- راه حلّ عیسی علیه السلام برای اصلاح زن و شوهر ۲۱۶

قسمت پنجم :

دانستنیهای زن‌اشویی

- ۲۱۹ اشاره :
- ۲۱۹ ۱- زمان اجرای عقد و مراسم عروسی و اطعام
- ۲۲۰ ۲- آداب شب زفاف
- ۲۲۲ اجتناب از شرکت شیطان در انعقاد نطقه
- ۲۲۵ ۳- آمیزش در محیط پوشیده
- ۲۲۶ سلمان و پوشیدن اسرار
- ۲۲۷ ۴- یک دستور العمل جامع در باره آمیزش
- ۲۲۹ ۵- تنبیه بدنی زن و شوهر
- ۲۳۱ چند مسئله در ارتباط با ناسازگاری زن و شوهر
- ۲۳۳ یک تذکر لازم
- ۲۳۴ روح تعاون و همکاری در خانواده
- ۲۳۶ سفارش اسلام به همکاری زن و شوهر
- ۲۳۷ نقش زن خوب و بد در زندگی شوهر
- ۲۴۰ خصلت‌های سازگاری
- ۲۴۱ نقش بد اخلاقی در تباهی خانواده، مانند نقش سرکه در عسل
- ۲۴۵ چند مسئله مهم و دانستنی

پیشگفتار:

آژیر خطر!

ازدواج، یک امر طبیعی و همیشگی و معمولی برای همهٔ انسانها بوده و هست و نمی‌توان از آن صرف نظر کرد. بر همین اساس باید هرگونه مشکل و دست‌اندازی را که بر سر راه آن است، برطرف کرد و وصول به آن را برای همه آسان نمود. از آنجا که ازدواج یک نیاز همگانی و عمومی است، باید زمینه تحقق آن برای همه فراهم گردد و به گونه‌ای آسان، همه از آن بهره‌مند گردند؛ ولی با کمال تأسف، دیده می‌شود که در جامعهٔ ما تشریفات ازدواج و مقدار مهریه به طور سرسام آوری بالا می‌رود و پیرایه‌های پوچ و اسرافهای بی‌مزه و ویرانگر، روز به روز، امر مقدس ازدواج را دشوارتر و گاهی برای بسیاری از افراد آن چنان غیر ممکن می‌سازد که گویی هیچ مرز و قانون و نظمی در کار نیست و اسلام در این باره هیچ بیانی ندارد و انسانها را یله و آزاد نموده تا بدون کنترل هر چه می‌خواهند انجام دهند. نتیجه آن می‌شود که اکثریت طبقهٔ محروم، از امر مقدس ازدواج نیز محروم بمانند و یا تن دادن به آن، با رفتن به زیر بار سنگین مشکلات و وام و قرض و انواع

ناملايمات ديگر همراه باشد و پيامدهاي شوم و رنج آور آن، سالها بر دوش آنها سنگيني کند و زندگي آنها راتلخ نمايد؛ باتوجه به اينکه مشکلات اين گونه ازدواجها، با ازدواج قطع نمي شود، بلکه در مراحل بعد از آن نيز ادامه مي يابد.

اينجا است که بايد اعلام خطر کرد و با به صدا درآوردن آژير خطر، به فرياد بينوايان توجه نمود. اسلام عالي ترين پناهگاه و بهترين مکتبي است که با حساب شده ترين روشها و برنامه ها در همه زمينه ها به پيش گيري و درمان دردها پرداخته است. بنابراين، چه بهتر که با پذيرفتن پيام اسلام درباره برنامه تشکيل خانواده، همه مردم دست به دست هم نهاده و کارها را آسان نمايند و با دست خود بر مشکلات نيافزايند و متوجه باشند که دامن زدن به تشريفات توخالي، گناه اجتماعي است و موجب بدعتگذاري در جامعه شده و پديد آورنده «سنت سيئه» است که رسول اکرم ﷺ فرمود:

«... مَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً، فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كَأَن عَلَيْهِ وَزْرُهُ وَ مِثْلَ أَوْزَارِهِمْ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئاً؛

هر کس برنامه بدی را پديد آورد و بعد از او به آن برنامه عمل شود، هم بار گناه آن برنامه برگردن پديد آورنده است و هم بار گناه عمل کنندگان به آن برنامه، برگردن او است؛ بي آنکه از بار گناه خود انجام دهندگان چيزي کم گردد»^۱.

بر همين اساس، بنا به وظيفه اي که احساس شد، اين کتاب درباره ماهيت ازدواج و آثار و فوايد و آداب آن و ازدواج آسان و مهرية اندک از

دیدگاه اسلام، به رشته تحریر درآمد تا شاید گشایشی برای همه، به خصوص نسل جوان گردد و با اجرای برنامه‌های اسلام، به یک زندگی سالم و با صفا و بدون دست انداز دست یابیم.

اکنون که حکومت اسلامی در این کشور برقرار است، لازم است که برنامه‌های اجتماعی اسلام نیز در میان جامعه ما و همه ارتباطات جمعی به طور صحیح و کامل پیاده گردد تا همواره زندگی ما شیرین و سازنده باشد.

این کتاب در پنج قسمت زیر، تهیه و تنظیم شده است:
یک. اهمیت ازدواج و بررسی آن از دیدگاه‌های مختلف و آثار مثبت آن؛

دو. ازدواج آسان (دایم و موقت) در اسلام، مقدار و چگونگی مهریه و توضیحی درباره تشریفات و رسم‌های دست و پاگیر و غلط به همراه راه حل مشکلات؛

سه. انتخاب همسر و ویژگی‌های همسر خوب از مرد و زن؛
چهار. حقوق و وظایف زن و شوهر، نسبت به همدیگر، و دستورات اسلام در باره تحکیم خانواده‌ها و شیوه همسر داری و سازگاری؛

پنج. دانستی‌های زناشویی.

محمد محمدی اشتهاردی

قم - زمستان ۱۳۷۰ ش.